

Venezuela és az Egyesült Államok: mélyülő válság

Clara Fernandez Saralegui

DOI: 10.14267/VILPOL2026.01.14

Az összefoglaló a Venezuela és az Egyesült Államok közötti feszültségek eszkalációját írja le. Az USA egy új intézkedéssel Venezuelát a terrorista csoportok jelenlétével összefüggésben kezeli hivatalos listáján, és nyomást gyakorol Nicolás Maduro kormányára. November végén repülési tilalmat rendeltek el a venezuelai légtér felett, ami több légitársaság járatörléseire vezetett; a légi forgalom látványosan visszaesik. A szerző szerint a légtérzár tartós veszélyhelyzetet jelez és erős politikai üzenet. A szöveg a Karib-térségben megnövelt amerikai katonai jelenlétről és – az 1962-es rakétaválság óta nem látott – haditengerészeti koncentrációról beszél; inváziót nem valószínűsít, de az eszkalációt igen. Forgatókönyvként felmerül a „terrorista” minősítés formalizálása (szankciókon túli lépések, akár célzott műveletek jogalapja) és pszichológiai nyomásgyakorlás (röpcédulák, jutalom) a vezetés demoralizálására. A nemzetközi reakciók közül Lula da Silva a venezuelai integritás megóvását hangsúlyozza.

A Venezuela és az Egyesült Államok közötti feszültségek a közelmúltban tovább fokozódtak és egy új intézkedés lépett hatályba, amelynek értelmében Venezuelát mostantól a terrorista csoportok jelenlétének tekintik az Egyesült Államok hivatalos listáján.

Ezenkívül november végén az amerikai légiforgalmi szövetség repülési tilalmat rendelt el a venezuelai terület felett a katonai repülőgépek esetleges áthaladása miatt, és ennek következtében a kereskedelmi légitársaságok, köztük az Avianca, a TAP, a Gol és az Iberia, elkezdték törölni járataikat.

Ugyanakkor a Trump-kormány nyomást gyakorolt Nicolás Madurora [1], Venezuela jelenlegi elnökére és az USA fokozta a katonai műveleteket a térségben. A hatások mérlegelése érdekében érdemes bele gondolni, hogy olyan ez, mint Ukrajnában, ahol például nincsenek kereskedelmi repülőgépek és nincs repülőtéri hozzáférés sem a háború miatt; csak a szomszédos országokból lehet szárazföldön Ukrajnába beutazni. Ezek alapján Venezuela légtérének zárolása egy nagyon jelentős üzenet, mivel a kereskedelmi járatokat tartós veszély, vészhelyzet esetén függesztik fel. Ugyanez történik Izraelben is: amikor a közel-keleti konfliktus fokozódik, a légitársaságok megszüntetik a kereskedelmi járatokat a tel-avivi Ben Gurion repülőtérré. Bár nem sokan utaznak Caracasba, a Flyradar – egy élő radar, amely a világ összes járatát megmutatja – szerint nagyon kevés repülőgép figyelhető meg Venezuela felett.

Mi történhet most valójában? Nem feltétlenül invázió, bár a hidegháború óta a legjelentősebb amerikai katonai készültség van jelen napjainkban a Karibi-térségben. Valójában az 1962-es rakétaválság óta, amikor a Szovjetunió az Egyesült Államokat célzó rakétákat telepített Kubába, nem volt példa ilyen mértékű amerikai haditengerészeti flotta-koncentrációra. Ez azt jelzi, hogy az Egyesült Államok fontolgatja a következő lépést Nicolás Maduro rezsimjének gyengítésére és megdöntése érdekében.

Egyrészt lehetséges, hogy a „terroristák” kérdés formalizálásra kerül, ami lehetővé teszi az USA számára, hogy a vagyon-befagyasztáson és az embargókon túlmutató intézkedéseket tegyen; vagyis, ha úgy ítéli meg, hogy a nemzetbiztonság veszélyben van, akkor ennek megfelelően cselekedhet. Ez az USA számára a legális módja annak, hogy a CIA-t célzottabban használja fel egyes venezuelai katonai bázisok ellen. Ez eskalálhatja a helyzetet.

Másrészt Washingtonnak van egy további stratégiája: Venezuelában röpcédulákat terjeszteni, amelyeken ez áll: „Nicolás Maduroért 50 000 000 USD jutalom jár, kábítószer-terrorizmus, kokainimport, valamint géppuskák és pusztító eszközök használata miatt”. Washington célja, hogy demoralizálja a venezuelai vezetőt, jelenlegi vezetést és rávegye, hogy elmeneküljön az országból. Úgy vélik, hogy ez lenne az első lépés a Maduro ellen tervezett akciók sorában.

Jelenleg mindenki a következő fejleményekre vár, Lula da Silva brazil elnök a G20 záróünnepségén kijelentette, hogy alternatívákat kell keresni annak érdekében, hogy ne sérüljön Venezuela integritása.

Jegyzetek

- [1] Nicolás Maduro Moros (Caracas, 1962. november 23. –)2013 óta a Venezuelai Bolívari Köztársaság elnöke.